

T.C.
YÜKSEKÖ RET M KURULU BA KANLI I
Genel Sekreterlik

Sayı : E-73112577-010.07.02-22119

16.04.2024

Konu : Duyuru

TÜM ÜNİVERSİTELERE

İlgi : Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının 02.04.2024 tarih ve 362634 sayılı yazısı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından gelen ilgide kayıtlı yazı ile İletişim Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "Türkiye hakkındaki propaganda faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek ve bunlara karşı sorumlu kamu kurumları ile işbirliği yapmak, gerekli tedbirleri almak" 6/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde "Devletin stratejik amaç ve hedefleri ile Devletin ve milletin menfaatleri doğrultusunda gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak ulusal ve uluslararası alanda yürütülecek faaliyetlerde uygulanacak stratejik iletişim politikalarını belirlemek." (ç) bendinde "Türkiye Cumhuriyetine karşı yürütülen psikolojik harekât, propaganda ve algı operasyonu faaliyetlerini belirleyerek her tür manipülasyon ve dezenformasyona karşı faaliyette bulunmak" Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının görevleri arasında sayıldığı belirtilmiştir.

Bu kapsamda dijitalleşmeyle birlikte bilgi ekosisteminde yaşanan hızlı değişim ve dönüşümün pek çok faydanın yanı sıra yanlış bilginin üretimi ve hızla yayılması gibi olumsuzlukları da beraberinde getirdiği, dezenformasyonun yıkıcı etkileriyle toplumları tehdit eden risklerden biri haline geldiği belirtilerek dezenformasyon ile mücadelede toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla bireylerin maruz kaldıkları yanlış ve yanıltıcı bilgileri tespit etmeleri için yol gösterici ve uyarıcı bilgilere yer verilen "Dezenformasyonu Tespit Etmek için İpuçları" başlıklı afiş çalışması ekte gönderilmekte olup söz konusu afişin üniversite öğrencilerinin görebilecekleri noktalara asılarak duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Batıkan AKSOY
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek: Afiş (2 Sayfa)

Dağıtım:

Tüm Üniversitelere

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 73D09E7A-D673-4763-9937-764EE69D09F8

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Özge AH NER

Bilgisayar letmeni

Telefon No:(312) 298 70 81

DEZENFORMASYONU TESPİT ETMEK İÇİN İPUÇLARI

Dezenformasyon, yanlış bilginin kasıtlı olarak yanıltmak amacıyla yayılması anlamına gelir.

- ## 1 Yazarın Kim Olduğuna Bak

 - Yazar gerçek kişi mi kontrol et.
 - Google, LinkedIn, sosyal medya hesapları gibi erişilebilir kaynaklardan yazarı araştır.
- ## 2 Kaynağı Kontrol Et

 - Paylaşılan bilgilerin kaynağını kontrol et.
 - İnternet sitesi ise sitenin, "hakkında" bölümünden misyonunu, iletişim bilgilerini ve sitenin güvenilirliğini araştır.
- ## 3 Bağlantı Adresi ve Uzantılarına Dikkat Et

 - İnternet sitesinin adres uzantısı; "gov" veya "edu" ile bitiyorsa site güvenilirdir.
 - "com" ile bitiyorsa sitenin güvenilirliğini araştır.
 - ".co" veya "com.co" gibi olağandışı uzantılarla bitiyorsa o siteden uzak dur.
 - Bağlantı adreslerindeki harf oyunlarına karşı dikkatli ol.
- ## 4 Tarihi Kontrol Et

 - Haber paylaşım tarihini ve güncelliğini kontrol et.
 - Bazen eski haberler tekrar paylaşılır, ancak bu onların güncel konularla alakalı veya doğru olduğu anlamına gelmez.
- ## 5 Destekleyici Kaynaklar/Kanıtlar Ara

 - Okuduğun haberde öne sürülen iddiaları destekleyici kanıtlar olup olmadığına bak.
 - İddialarını kanıtlayamayan kaynaklara karşı dikkatli ol.
- ## 6 Başlıkların Altını da Oku

 - Haber başlıkları tıklanma sayısını arttırmak için yanıltıcı ve sansasyonel olabilir.
 - Bir haberin başlığıyla birlikte içeriğini de oku.
 - Tık tuzağına karşı dikkatli ol.
- ## 7 Resmi Kaynaklara bak

 - Kriz anlarında ve kritik gelişmelerde resmi kaynakların açıklamalarını takip et.
- ## 8 İroni veya Mizah mı?

 - Bazı içerikler ironi ve mizah için üretilebilmektedir. Tuhaf ve sıra dışı görünen içerikler gerçek mi yoksa mizah veya ironi mi gözden geçir.
- ## 9 Dilbilgisi ve Yazım Hataları Var mı?

 - Saygın yayın kaynakları, üst düzey dilbilgisi ve yazım standartlarına sahiptir.
 - Yazıda bariz yazım veya dilbilgisi hataları varsa ya yazar aceleyle yayınlamıştır ya da yazdıkları hakkında uzmanlığı yoktur. Yazı dezenformasyon için de üretilmiş olabilir.
- ## 10 Fotoğraflara Dikkat Et-Tersine Arama Yap

 - Paylaşımlarda yer alan fotoğraf ve görsellere karşı dikkatli ol. Hazır görsel sitelerinden alınmış, üzerinde oynama yapılmış olabilir.
 - Görseli, Tersine Arama gibi yöntemlerle kontrol et.
- ## 11 Ön Yargılarını Kontrol Et

 - Herkesin önyargıları vardır. Başlığın ve haberin neden ilgini çektiğini düşün?
 - Paylaşımın taraflı olup olmadığını, kendi inanç ve önyargılarının seni etkileyip etkilemediğini sorgula.
- ## 12 Duygularına Hitap Ediyorsa Dikkat Et

 - Okudukların seni çok kızdırıyor, mutlu ediyor, korkutuyor veya hislendiriyorsa dikkat et.
 - Bu bir yalan haber olabilir mi sorgula. Propagandalarda olduğu gibi yalan haberler de duygularını hedef alır.

www.dmm.gov.tr

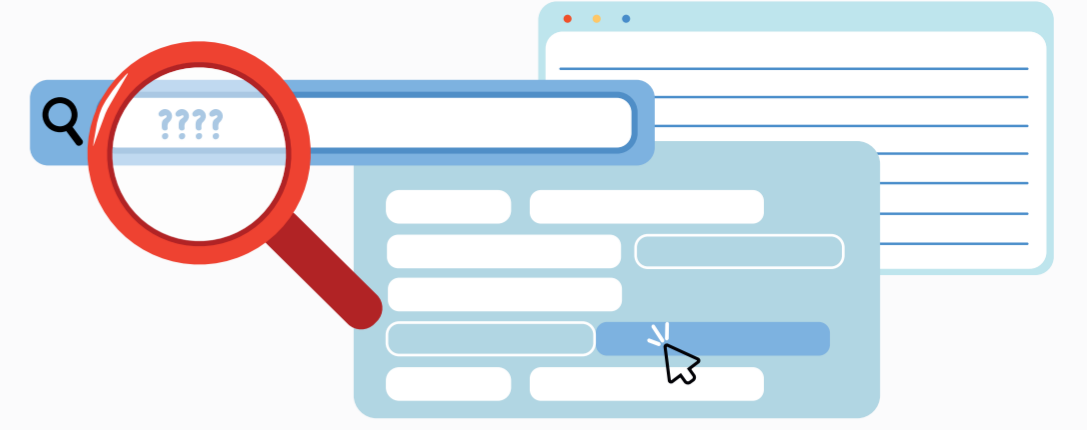

OKUDUKLARINI SORGULA
DOĞRULUĞUNDAN EMİN
OLMADIĞIN HIÇBİR ŞEYİ

PAYLAŞMA!

DEZENFORMASYONU TESPİT ETMEK İÇİN İPUÇLARI

Dezenformasyon, yanlış bilginin kasıtlı olarak yanılmak amacıyla yayılması anlamına gelir.

1 Yazarın Kim Olduğuna Bak

- Yazar gerçek kişi mi kontrol et.
- Google, LinkedIn, sosyal medya hesapları gibi erişilebilir kaynaklardan yazarı araştır.

2 Kaynağı Kontrol Et

- Paylaşılan bilgilerin kaynağını kontrol et.
- İnternet sitesi ise sitenin, "hakkında" bölümünden misyonunu, iletişim bilgilerini ve sitenin güvenilirliğini araştır.

3 Bağlantı Adresi ve Uzantılarına Dikkat Et

- İnternet sitesinin adres uzantısı; "gov" veya "edu" ile bitiyorsa site güvenilirdir.
- "com" ile bitiyorsa sitenin güvenilirliğini araştır.
- ".co" veya "com.co" gibi olağandışı uzantılarla bitiyorsa o siteden uzak dur.
- Bağlantı adreslerindeki harf oyunlarına karşı dikkatli ol.

4 Tarihi Kontrol Et

- Haber paylaşım tarihini ve güncelliğini kontrol et.
- Bazen eski haberler tekrar paylaşılır, ancak bu onların güncel konularla alakalı veya doğru olduğu anlamına gelmez.

5 Destekleyici Kaynaklar/Kanıtlar Ara

- Okuduğın haberde öne sürülen iddiaları destekleyici kanıtlar olup olmadığına bak.
- İddialarını kanıtlayamayan kaynaklara karşı dikkatli ol.

6 Başlıkların Altını da Oku

- Haber başlıkları tıklanma sayısını arttırmak için yanıltıcı ve sansasyonel olabilir.
- Bir haberin başlığıyla birlikte içeriğini de oku.
- Tık tuzağına karşı dikkatli ol.

7 Resmi Kaynaklara bak

- Kriz anlarında ve kritik gelişmelerde resmi kaynakların açıklamalarını takip et.

8 İroni veya Mizah mı?

- Bazı içerikler ironi ve mizah için üretilebilmektedir. Tuhaf ve sıra dışı görünen içerikler gerçek mi yoksa mizah veya ironi mi gözden geçir.

9 Dilbilgisi ve Yazım Hataları Var mı?

- Saygın yayın kaynakları, üst düzey dilbilgisi ve yazım standartlarına sahiptir.
- Yazıda bariz yazım veya dilbilgisi hataları varsa ya yazar aceleyle yayınlamıştır ya da yazdıkları hakkında uzmanlığı yoktur. Yazı dezenformasyon için de üretilmiş olabilir.

10 Fotoğraflara Dikkat Et-Tersine Arama Yap

- Paylaşımlarda yer alan fotoğraf ve görsellere karşı dikkatli ol. Hazır görsel sitelerinden alınmış, üzerinde oynama yapılmış olabilir.
- Görseli, Tersine Arama gibi yöntemlerle kontrol et.

11 Ön Yargılarını Kontrol Et

- Herkesin önyargıları vardır. Başlığın ve haberin neden ilgini çektiğini düşün?
- Paylaşımın taraflı olup olmadığını, kendi inanç ve önyargılarının seni etkileyip etkilemediğini sorgula.

12 Duygularına Hitap Ediyorsa Dikkat Et

- Okudukların seni çok kızdırıyor, mutlu ediyor, korkutuyor veya hislendiriyorsa dikkat et.
- Bu bir yalan haber olabilir mi sorgula. Propagandalarda olduğu gibi yalan haberler de duygularını hedef alır.

OKUDUKLARINI SORGULA
DOĞRULUĞUNDAN EMİN
OLMADIĞIN HİÇBİR ŞEYİ

PAYLAŞMA!

www.dmm.gov.tr

